《托拉·奥尔》 · 帕拉沙 BEREISHIS · 玛玛尔 6

לא טוב היות האדם לבדו
אעשה לו עזר כנגדו

那人独居不好；我要为他
造一个与他相对的帮助者

◇

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Rebbe 的父亲，Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
哈西迪的帕拉沙
likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/bereishis/6/

1 לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו. כתיב כי שמש ומגן הוי״ה אלקים.

“那人独居不好；我要为他造一个与他相对的帮助者。”经上写道：“因为 **הוי׳**（Havayah）与 **אלקים**（Elokim）就是太阳和盾牌。”

פי׳ הוי״ה הוא גילוי והמשכת ההארה להיות מקור להתהוות העולמות כי הוי״ה מלשון התהוות כנודע.

意思是：**הוי׳**（Havayah）是显明并引下光明，使之成为诸世界得以产生的根源；因为 Havayah 一词源自“成为存在”（**התהוות**，hishavus）一词，这一点是众所周知的。

אך אם היה הארה זו מתגלית ונמשכת להיות חיות לנבראים כמו שהיא בעצמותה לא היו הנבראים כלל על אופן שהם עתה

但是，如果这光明如其本质那样显明并被引下，成为受造物的生命力，那么受造物就根本无法以如今的方式存在；

כי לא היה יכול להיות מציאות יש ונפרד כמו שהוא עתה מאחר שאור וחיות המהוה היה מאיר עליו בגילוי אלא היו בבחי׳ ביטול המציאות מכל וכל כמו שהוא קמי׳ [קמיה] **ית׳ דכולא כלא חשיבי.**

因为既然使它得以存在的光与生命力会明明地照耀其上，就不可能存在一种如现今这样仿佛独立、与之分离的“有”（**יש**，yesh）；相反，它们会处于彻底的存在之自我消融（**ביטול**，bittul）状态，正如它们在祂（愿祂受祝福）面前那样；在祂面前，“万有都算不得什么”。

2 ולזאת עשה השי״ת [השם יתברך] **מגן ונרתק לשם הוי״ה והוא בחי׳ שם אלקים שמעלים ומסתיר תוקף ההארה**

因此，**השי״ת** 为 **הוי׳**（Havayah）设立了盾牌与鞘套；这就是 **אלקים**（Elokim）这一层面，它遮蔽并隐藏了光辉的强度，

והיינו ע״י גבורות וצמצומים ואז יכול להיות התהוות היש ונפרד וזהו פי׳ שם אלקים לשון שררה כי אין מלך בלא עם.

也就是说，借着严厉作用与种种收缩，“实有”与分离存在才得以形成。这就是 **אלקים**的含义：它表示统治，因为“没有百姓，就没有君王。”

ובחי׳ זו הוא הנק׳ ג״כ בשם שכינה כי שכינה הוא מלשון ושכנתי בתוכם שע״י מדה זו הוא מתלבש בנבראים

这一层面也称为临在（**שכינה**，Shechinah），因为**שכינה**（Shechinah）一词源自“我将居于他们中间”这句话；借着这一属性，祂披覆在受造物之中；

משא״כ אם היה ההארה מתגלית כמו שהיא בעצמותה לא היו הנבראים יכולים להכיל אותה כלל וכנ״ל.

反之，若光辉如同在其本质中那样显露出来，受造物根本无法容纳它，正如上文所述。

3 **והנה נז׳** [נזכר] **בדרז״ל** [בדברי רבותינו זכרונם לברכה] **ענין גלות השכינה כמו שאמרו גלו לאדום שכינה עמהם גלו לבבל כו׳.**

现在，我们的圣贤（愿他们的记忆蒙福）的话语中提到了临在（**שכינה**，Shechinah）遭受流亡一事，正如他们所说：“他们被流放到以东——**שכינה**与他们同在；他们被流放到巴比伦……”等等。

וענין גלות זה הוא כך בהיות כי תכלית ירידת והמשכת אור אלקותו ית׳ שנמשך להתלבש בנבראים ולהחיותן ע״י צמצום דשם אלקים כנ״ל עד שיהיו מתהוים באופן שהם בחי׳ יש ונפרד. הוא בשביל שאח״כ יתבטל היש לאין

这流亡的含义如下：**ה׳**的**אלקות**之光下降并被引下，披覆于受造物之中，借此赋予它们生命；这一切是通过 **אלקים**（Elokim）的收缩（**צמצום**，tzimtzum）而实现的，如上所述，直至它们以“有”且彼此分离的形态形成。其目的乃是使这“有”随后自我消融于“无”，

ע״ד מ״ש וצבא השמים לך משתחוים שכל המלאכים צבא מעלה מיכאל וגבריאל כו׳ עם שהם בחי׳ יש ודבר אבל הם בטלים אל האין.

正如经文所说：“天上的众军向你俯伏”：所有天使，即天上的军旅——米迦勒（**מיכאל**，Michael）和加百列（**גבריאל**，Gavriel）等——虽然他们是“有”、是实体，却自我消融于“无”。

4 **וזהו נח״ר** [נחת רוח] **לפניו ית׳ שיהיה יש ושיתבטל ובזאת דוקא הוא חפץ. ובשביל זה היה ירידת הארת אלקותו ע״י העלמים והסתרים עד שיהיה התהוות היש כנ״ל וכדכתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וגו׳.**

这就是祂（愿祂受称颂）所欣悦的：有一个“存在之物”（**יש**，yesh），并使它自我消融（**ביטול**，bittul）；祂所欲求的正是这一点。为此，祂的**אלקות**之光辉经由种种遮蔽与隐匿而下降，直至“存在之物”得以形成，如上所述；正如经文所说：“凡称为我名的人，我都为自己的荣耀创造了他……”

אבל בחי׳ גלות השכינה הוא כשנמשך הארת אלקותו ית׳ הנק׳ בשם שכינה ומתלבשת בע׳ [בשבעים] **שרים להחיותן והם יש ודבר בפ״ע** [בפני עצמו] **לי יאורי כו׳ רק דקרו ליה אלקא דאלקיא.**

但临在（**שכינה**，Shechinah）的流亡，是指祂的**אלקות**之光辉——此光辉称为临在——被下引并包裹在七十位首领之中，赐给他们生命；他们却自成“存在之物”，成为独立的实体——“我的河是我的……”等等——只是称祂为“众神之上的主宰”。

אשר זהו בחי׳ גלות ממש מאחר שלא נעשה בחי׳ ביטול אח״כ מיריד זו.

这才是真正的流亡，因为这次下降之后，并未由此产生自我消融。

וזהו הפך הכוונה כנ״ל והוא סוד גלות השכינה שהארת אלקות מקור חי העולמים נשפלת ונגלית עד תחתית המדרגות שהם מדור הקליפות והיכלות החיצונים וכנודע:

这正与目的相反，如上所述；这就是临在流亡的奥秘：**אלקות**之光辉，即众世界生命的源头，被降至并显露于最低的层级，也就是外壳势力（**קליפות**，kelipos）与外层宫殿的居所；这是众所周知的。

5 **והנה השכינה נקראת בכתוב בשם מראה. כמ״ש במראה אליו אתודע. והענין שהוא עד״מ כמו המראה הגשמית שפעולתה להראות לאדם מה שמלאחוריו**

如今，经文称临在（**שכינה**，Shechinah）为“镜子”，如经上所说：“我在异象中向他显明自己。”这里的“异象”（**מראה**，mar'ah）一词也有“镜子”之意。其意是，借一个比喻来说，它就像一面实物镜子，作用是让人看见自己身后的东西。

והיינו ע״י שהזכוכית מצופה בצפוי כסף שהוא מכסה ומסתיר על הזכוכית ומונע את הראות בלתי תוכל להתפשט עוד להלאה.

这是因为玻璃镀上了一层银；银层覆盖并遮蔽玻璃，阻断视线，使它不能再向更远处延伸。

ומחמת העכוב והמניעה נעשה אור חוזר עד שתפול הראות גם לאחוריו (והוא מכח הזכוכית והצפוי) **מה שלא היה יכול לראות אם לא היה צפוי זה.**

由于受到阻挡和妨碍，便产生了反射光，视线甚至能够落到他身后（这是凭借玻璃与镀层的作用）——若没有这层镀层，他便无法看见那里。

אך מ״מ היינו דוקא כשהיא מצופה ומכוסה בכסוי דק וקלוש כמו הכסף אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עב וחשוך לא יראה בה כלום.

然而，这只是在玻璃镀上并覆盖一层薄而轻微的镀层——例如银层——时才会如此；若覆盖的是一层厚重而暗沉的东西，便什么也看不见。

6 וכך יובן הנמשל. והוא כי הנה שם הוי"ה הוא בבחי' המשכה מלמעלה למטה כנ"ל

如此，便可理解譬喻所指的实义。**ה'**（Havayah）属于由上而下引下的层面，如上所述；

ובחי' מל' ית' שהוא הנק' בשם אלקים היינו בחי' צמצום והסתר שבה מסתתר' [מסתתרת] **ומתעלמת ההארה בלתי תתפשט ותתגלה עוד כנ"ל.**

而祂的王权（**מלכות**，Malchus）层面（愿祂受祝颂），也就是被称为**אלקים**（Elokim）的层面，乃是收缩（**צמצום**，tzimtzum）与遮蔽；在其中，光辉被隐藏、掩蔽起来，不再继续延展和显露，如上所述。

ומחמת צמצום והעלם זה נעשה אור חוזר שהוא חוזר ועולה למעלה מעלה יותר מכפי ערך כח מקור ההארה המתפשטת דשם הוי"ה

由于这种收缩和遮蔽，便产生反射之光（**אור חוזר**，or chozer）；这光回转而上升，远远超出Havayah向外延展的光辉之源所能达到的程度；

וכמ"ש אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] **וכתיב והיה אור הלבנה כאור החמה כו'. והיינו כמשל המראה שע"י הכיסוי המסתיר ומונע התפשטות ההארה נעשה או"ח** [אור חוזר] **עד למרחק וד"ל** [ודי למבין].

正如经文所说：“贤德的女子是丈夫的冠冕”；又说：“月亮的光将如太阳的光一般……”等等。这就如同镜子的譬喻：遮蔽并阻止光辉扩展的覆盖物，会产生反射之光，使光远远延伸；明者由此便可领会。

וז"ש [וזהו שכתוב] **עולת שבת בשבתו. וכן מ"ש רז"ל** [רבותינו זכרונם לברכה] **(כתובות סא) ע"פ בעולת בעל בעלייתו של בעל עולה עמו כו'.**

这就是经文所说：“安息日（**שבת**，Shabbos）的燔祭（**עולת**，olas），在其安息日献上。”同样，我们的贤者们（愿他们的记念蒙福）也曾依据“丈夫的妻子”（**בעולת בעל**，be'ulas ba'al）这句话说（Kesubos 61）：“随着丈夫上升（**בעלייתו**，be'aliyaso），她也与他一同上升。”等等。

ועמ"ש ע"פ הראיני את מראיך כו' שזהו ג"כ ענין ירידת הנשמה בגוף המסתיר שהוא צורך עליה לחזור ממטה למעלה להתכלל באור ה' כו'.

另可参看关于“求你让我看见你的容颜……”这节经文所写的内容：灵魂降入遮蔽性的身体，也是为了上升，好从下而上回升，融入**ה'**之光，等等。

7 והוא ג״כ מ״ש ויעש ה׳ אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם שהוא בחי׳ לבוש המכסה ומעלים וע״י לבוש והעלם זה נעשה אח״כ הכאת האור חוזר כנ״ל.

这也就是经文所说：“**הוי׳**（Havayah）与**אלקים**（Elokim）为亚当和他的妻子做了皮衣，并给他们穿上。”这就是衣裳这一层面（**בחינה**，bechinah）：它遮盖并隐藏；借着这衣裳和隐藏，随后便产生了上面所说的反照之光的回击。

וזהו לא טוב היות האדם לבדו. פי׳ וענין היות האדם לבדו היינו להיות הכל המשכה בבחי׳ גילוי מלמעלה שז״ס [שזה סוד] **אדם העליון שם מ״ה** [שם מ״ה] **על הכסא דמות כמראה אדם כו׳**

这就是“人独自一人并不好”。意思是，“人独自一人”这件事，指一切都以显露的方式从上而下引出——这就是上层亚当、玛（**מ״ה**，Mah）之名的奥秘，也就是“在宝座上，有人的形象，仿佛人的形状……”等等——

שיהיה בבחי׳ גילוי מאליו ומעצמו למטה שאז היה הכל בבחי׳ ביטול כמו שהוא למעלה בבחי׳ יחו״ע [יחודא עילאה] **דכולא כלא חשיבי כאין ואפס וזהו היות האדם לבדו ר״ל** [רוצה לומר] **שהי׳** [שהיה] **הכל בביטול אליו ית׳.**

使它在下方自然而然地显露出来；那时，一切都会处于自我消融（**ביטול**，bittul）的状态，如同在上方的上层统一（**יחודא עילאה**，yichuda ila'ah）这一层面，一切都被视为“全然无足轻重”，如同虚无、空无。这就是“人独自一人”的意思：一切都对祂自我消融；祂是应受称颂的。

אעשה לו עזר כנגדו שיהיה עזר וסיוע מבחי׳ כנגדו דוקא דהיינו מבחי׳ הצמצום וההסתר המנגד להתפשטות ההארה כנ״ל שמחמת זה מתהווה הגוף ונפש הבהמית שהם בחי׳ יש ונפרדים כנ״ל

“我要为他造一个与他相对的帮助者”：使帮助和扶助恰恰来自“与他相对”这一层面，也就是来自收缩（**צמצום**，tzimtzum）和遮蔽这一层面；它抵挡光明的扩展，如上所述。正因为如此，身体和动物之魂（**נפש הבהמית**，nefesh habahamis）才得以产生；它们是实有而分立的存在，如上所述；

ומזה דוקא יהיה העזר כי מהעלם זה נעשה אח״כ או״ח [אור חוזר] **למעלה מעלה.**

帮助恰恰由此而来，因为这遮蔽随后会产生反照之光，使其升至更高处。

8 וכמ״ש צחוק עשה לי אלקים שעיקר הצחוק והתענוג לע״ל [לעתיד לבוא] **ישמח ה׳ במעשיו נמשך משם אלקים**

正如经上所说：“**אלקים**使我欢笑”：将来时代欢笑与喜悦的本质——“**ה׳**要因祂的作为而欢欣”——乃是从**אלקים**（Elokim）引出的，

כמ״ש במ״א שעי״ז יהיה אח״כ הגילוי מבחי׳ שלמעלה משם הוי״ה כמ״ש עד יעבור עמך הוי״ה והוא בחי׳ אשר לא ישב אדם שם כמ״ש ע״פ בעטרה שעטרה לו אמו כו׳.

正如别处所解释的，借此，后来将有来自高于**הוי׳**（Havayah）的层面的显现；正如经上所说：“直到你的百姓越过，**ה׳**</bdi”；这就是“无人曾居住之处”这一层面，正如对“他母亲为他加上的冠冕”一节的解释，等等。

9 **והנה אחר חטא אדה״ר** [אדם הראשון] **כתיב כתנות עור בעי״ן.**

如今，亚当（**אדם הראשון**）犯罪以后，经文写道：“皮肤衣裳”，其中“皮肤”一词以**ע**（Ayin）字母写成。

כי מקודם החטא היה כסוי וההעלם דק ביותר דהכתיב ויניחהו בג״ע [בגן עדן] **כו׳ אבל אחר החטא הוא בחי׳ הכנגדו ביותר שהוא בחי׳ קליפת נוגה וזהו ענין כתנות עור.**

因为在犯罪以前，遮蔽与隐藏极其细微，正如经文所写：“他把他安置在伊甸园中……”；但犯罪以后，它就成为与之相对、程度最强的层面，也就是发光之壳（**קליפת נוגה**，kelipas nogah）这一层面；这就是“皮肤衣裳”的含义。

כי הנה עיקר ענין יניקת החיצונים הוא ע״י העור כי יניקתם הוא מבחי׳ השערות כמ״ש כרחל לפני גוזזיה נאלמה (עמ״ש פ׳ פנחס ע״פ צו את קרבני כו׳)

因为外在势力得以吸取养分，主要是通过皮肤；它们的养分来自毛发这一层面，正如经文所写：“像一只母羊，在剪毛者面前沉默无声”（另见 Pinchas 篇关于“命令……我的祭品……”这节经文的论述），

ועיקר צמיחת השערות הוא ע״י העור שיש בו גומות שמהם השערות צומחות כו׳ כמ״ש גבי פרה אדומה היו בה שתי שערות בתוך גומא א׳ פסולה כו׳

而毛发主要是借着皮肤生长的，因为皮肤上有毛囊，毛发从中长出，等等。正如关于红母牛所说：“若一个毛囊中有两根毛，它便不合格”，等等；

ובפרק העור והרוטב נקב שאין הדיו עובר עליו כו׳ ולכן העבודה הוא עד״מ עבוד עורות.

又在《Ha'or Veharotev》（**העור והרוטב**）篇中说：“墨水无法越过的孔洞”，等等。因此，事奉（**עבודה**，avodah）可作比喻，如同鞣制（**עבוד**，ibbud）皮革。

10 וזה נק׳ עובד אלקים שמתקן הסתר בחי׳ העור הנ״ל הנמשך משם אלקים להיות אתהפכא חשוכא לנהורא כו׳.

这就称为“侍奉者”（**עובד**，oved），即侍奉 **אלקים**（Elokim）的人：他修复上述皮这一层面的遮蔽；这遮蔽源自 **אלקים**，为的是使“黑暗转化为光明”，等等。

ולכן נאמר ויעש ה׳ אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור שני שמות כו׳. וגם הפי׳ דשני שמות קאי לאדם ולאשתו לאדם עשה שם הוי״ה ולאשתו שם אלקים.

因此经文说：“**ה׳**（Havayah）与 **אלקים**（Elokim）为亚当（**אדם**）和他的妻子做了皮衣”——这也可以解释为，两个圣名指的是“亚当和他的妻子”：对亚当而言，是 **ה׳** 为他[做了衣服]；对他的妻子而言，则是 **אלקים**。

11 וחנוך היה תופר מנעלים פי׳ לאחר שנתקן בחי׳ עור הנ״ל ע״י כתנות עור דאדם וחוה תפר מהם חנוך מנעלים כמ״ש ענין זה ע״פ מה יפו פעמיך בנעלים כו׳ ע״ש.

“以诺（**חנוך**，Chanoch）是缝制鞋履的人”：意思是，上述皮肤这一层面经由亚当（**אדם**，Adam）和夏娃（**חוה**，Chavah）的皮衣而得到修复之后，以诺便用这些皮衣缝制鞋履，正如关于“你的脚步穿着凉鞋，何等美丽……”这节经文的讲解所阐明的那样；等等，参见该处。

ומ״מ גם אילו לא חטא אדה״ר [אדם הראשון] **ולא היה קליפת נוגה מ״מ היה שייך עזר מבחי׳ כנגדו רק שהיה בחי׳ הכנגדו בדקות יותר.**

然而，即使亚当（**אדם הראשון**，Adam HaRishon）没有犯罪，也没有辉光外壳（**קליפת נוגה**，kelipas nogah），来自“与他相对”这一层面的帮助仍然有其意义；只是，“与他相对”这一层面会更加精微。

12 והוא שהיתה העבודה להעלות מתחת הפרס׳ [הפרסא] **כי יש בחי׳ פרסא בכל העולמות שמה שתחת הפרסא אינו ממהות שלמעלה מן הפרסא**

也就是说，人的事奉本应是提升隔障（**פרסא**，parsa）以下的事物；因为每个世界中都有一个隔障的层面／方面（**בחינה**，bechinah），以致隔障（**פרסא**）以下之物并非属于隔障（**פרסא**）以上之物的本质范畴；

כמו באדם יש בחי׳ פרסא שהוא חצר הכבד המפסיק ומבדיל והרי כל בחי׳ האדם המוח והלב וכל החושים הן למעלה מן הפרסא.

正如在人身上也有一个隔障，就是横膈膜，它截断并分隔；而且，人的所有[主要]层面——脑、心以及一切感官——都在隔障（**פרסא**）之上。

13 ומה שלמטה מן הפרסא אינו ע״ד מהות הכחות המעולים שלמעלה מהפרסא. ועד״ז יובן למעלה בענין בחינת פרסא שיש בעולמות דקדושה עצמן בין אצי׳ לבריאה כו׳.

隔膜以下的存在，并不具有隔膜以上那些高等能力之本质的性质。由此也就可以理解，在上方，圣洁诸世界自身之中也有一道隔膜，即在流溢界（**אצילות**，Atzilus）与创造界（**בריאה**，Beriah）之间，等等。

לכן היה שייך להעלות מתחת הפרסא אף גם בבחי׳ היותו קודם החטא וזה היה ענין העזר כנגדו בכוונת הבריאה. אבל אחר החטא הוא עזר כנגדו ענין בירור קליפת נוגה.

因此，即使在罪之前的状态下，从隔膜之下提升上来也仍是有意义的；这就是创造意图中「与他相对的帮助者」这一安排的含义。但罪之后，「与他相对的帮助者」则指提炼辉光之壳（**קליפת נוגה**，kelipas nogah）。

14 וזהו ענין ויגרש את האדם כו׳ ומ״מ גם בחי׳ זו נמשל לצפוי דק וקלוש שיוכל להיות ממנו אור חוזר.

这就是“他把那人赶出去……”的含义，等等。然而，这一层也被比作一层薄而细微的涂层，反射之光能够由此产生。

כי ק״נ [קליפת נוגה] **היא כלולה מטו״ר** [מטוב ורע] **והוא חיות כל דברים המותרים כו׳ שנק׳ היתר שאינו אסור וקשור בידי החיצו׳** [החיצונים] **ויוכל להעלות הטוב בבחי׳ אור חוזר כו׳.**

因为善恶混合之壳由善与恶构成，它是所有许可之物的生命力，等等；这些事物被称为“获准”（**היתר**，heter），因为它们并非被禁止，也没有受外在势力捆绑；因此，人能够把其中的善提升为反射之光，等等。

15 ובכ״ז [ובכל זה] **יובן מה שאומרים בברכת חתנים בברכת שמח תשמח משמח חתן וכלה ובברכה אחרונה שהיא אשר ברא אומרים משמח חתן עם הכלה**

由此也就可以理解婚礼祝福中的说法：在「赐予丰盛喜乐」这项祝福中，[我们说]「使新郎和新娘欢喜者」；而在最后一项祝福——「那位创造者」——中，我们说「使新郎在新娘相伴下欢喜者」。

פי׳ כי הכלה היא בחי׳ מל׳.

意思是，新娘是王权（**מלכות**，Malchus）这一层面。

תחלה היא מקבלת האור מהחתן שנמשך מעלמא דדכורא בעלמא דנוקבא. וזהו חתן וכלה. אמנם אח״כ הוא משמח חתן עם הכלה שע״י הכלה הוא משמח את החתן שהרי נעשה לו עזר ממש ותוספת אור מבחי׳ כנגדו כנ״ל. וזהו שנעשית עטרה לבעלה:

起初，她从新郎那里接受光；这光从男性世界流入女性世界。这就是「新郎和新娘」。然而，之后则是「使新郎在新娘相伴下欢喜」：祂借着新娘使新郎欢喜，因为她确实成为他的帮助，并从「与他相对」这一层面为他增添光，如上所述。这就是她成为「丈夫的冠冕」的方式。

LikuteiTorah.com
哈西迪的帕拉沙

关于本版

This edition contains the Hebrew text和the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot’s notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

英文译文和讲解：由 AI 协助为 likuteitorah.com 编写（openai/gpt-6-luna-pro:batch），并对照希伯来文和 Sefaria 核查；尚未经人工编辑审核。重要内容请对照希伯来文核实。

雷贝曾要求在该周内学习本周帕拉沙的迈玛尔，即「哈西德帕拉沙」，并分七天学完（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。为何要学习，以及雷贝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免费、非商业项目；本站内容均不出售。与 Kehot、Sefaria 或卢巴维奇图书馆均无隶属关系。 © likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/bereishis/6/

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Rebbe 的父亲，Reb Levi Yitzchok